EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 24.7.2020
COM(2020) 606 final

ANNEXES 1 to 2

LIITTEET

asiakirjaan

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN KOMITEALLE

EU:n huumeidenvastainen ohjelma ja toimintasuunnitelma 2021−2025

Liite 1

EU:n huumeidenvastainen toimintasuunnitelma 2021−2025

A) TURVALLISUUDEN PARANTAMINEN − HUUMAUSAINEMARKKINOIDEN HÄIRINTÄ

Strateginen painopiste 1. Häiritään EU:n jäsenvaltioissa toimivien, niistä peräisin olevien tai niitä kohteenaan pitävien huumausaineisiin liittyvien ja suuren riskin aiheuttavien rikollisjärjestöjen toimintaa ja hajotetaan ne sekä puututaan yhteyksiin muihin turvallisuusuhkiin.

Toimet	Vastaava painopisteala	Aikataulu	Vastuu
Toimi 1. Tehdään parannuksia i) järjestäytynyttä ja vakavaa kansainvälistä rikollisuutta koskevaan EU:n toimintapoliittiseen sykliin (EMPACT) siitä vuonna 2020 tehdyn arvioinnin perusteella ja ottaen huomioon vuoden 2021 SOCTA-arvio[1]; ii) EMCDDA:n vuotuisten EU:n huumeraporttien[2] sekä EMCDDA:n ja Europolin EU:n huumausainemarkkinoita koskevan raportin havaintojen ja suositusten perusteella; ja iii) covid-19-pandemian vaikutuksista huumausainemarkkinoihin saatujen kokemusten pohjalta. Lisätään koordinointia ja yhteistyötä, jotta rikostutkinnassa saadaan entistä konkreettisempia tuloksia, muun muassa EMPACTin avulla, lisätään tietojen vaihtoa huumausaineisiin liittyvistä EU:n ja kansainvälisistä rikollisjärjestöistä, sekä lisätään suojatun tiedonvaihdon verkkosovelluksen (SIENA) käyttöä.	**1.1**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **Europol** **EMCDDA**
Toimi 2: Vahvistetaan tietojen jakamista ja analyysia huumausainemarkkinoihin liittyvän rikollisuuden (tuotanto, kauppa ja jakelu) ja i) muiden vakavan rikollisuuden muotojen, kuten ihmiskaupan, siirtolaisten salakuljetusten, asekaupan ja terrorismin, välisistä yhteyksistä; ii) sitä tukevan vakavan rikollisuuden, kuten huumeväkivallan/-murhien, korruption ja rahanpesun, välisistä yhteyksistä.	**1.1** **1.2**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **Europol**

[1] Vakavaa ja järjestäytynyttä rikollisuutta koskeva uhkakuva-arvio.

[2] Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus.

			EMCDDA **Frontex**
Toimi 3. Asetetaan etusijalle sellaisia huumausaineisiin liittyviä rikollisjärjestöjä ja -verkostoja koskevat tutkimukset, jotka aiheuttavat suurimman turvallisuusriskin EU:ssa. Se tehdään jäsenvaltioiden Europolin tuella määrittämän merkittävien kohteiden valintaprosessin avulla. Tällaisten tutkimusten olennaisena osana pitäisi olla varojen jäljittäminen ja talousrikostutkinta, jotta huumerikosten tuotot saataisiin tuomittua menetetyiksi. Lisätään yhteistyötä ja operatiivisten toimien koordinointia EU:ssa sekä jäsenvaltioiden, asiaankuuluvien kolmansien maiden ja Europolin välillä. Lisätään yhteistyötä myös Eurojustin kanssa asiaan liittyvässä syytteeseen asettamisessa.	**1.1** **1.2**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **Europol** **Frontex** **Eurojust**
Toimi 4. Varmistetaan, että jäsenvaltiot antavat ripeästi lainvalvontaviranomaisten saataville rahoitustiedot, jotta ne voivat tehdä tehokasta talousrikostutkintaa huumeisiin liittyvistä rikollisjärjestöistä, muun muassa i) hyödyntämällä kokonaisvaltaisesti rahanpesun selvittelykeskusten tietoja rahoitustietojen käyttöä koskevassa direktiivissä (EU) 2019/1153 esitettyjen ehtojen mukaisesti; ii) hyödyntämällä aiempaa tehokkaammin varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen keräämiä tietoja, jotta voidaan tunnistaa ja jäljittää huumekauppaan liittyviä tuloja ja mahdollisesti jäädyttää ja tuomita ne menetetyiksi. Lisätään lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten sekä rikoksen tuottaman hyödyn takavarikoinnista vastaavien paikallisten ja alueellisten erikoisyksikköjen koulutusta.	**1.2**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **Europol** **Eurojust** **CEPOL**
Toimi 5. Lisätään yhteistyötä ja parannetaan yhteyksiä vero-/tulliviranomaisten ja lainvalvontaviranomaisten välillä, jotta voidaan i) edistää tutkimuksia, ii) havaita laittomaan kauppaan perustuvat rahanpesutoimet, iii) häiritä rikollista toimintaa ja iv) estää huumausainemarkkinoiden tuottamaa hyötyä ruokkimasta lisää rikollista toimintaa tai soluttautumasta lailliseen talouteen. Jäsenvaltioita kannustetaan kehittämään asiantuntemusta vaihtoehtoisista pankki- ja rahansiirtojärjestelmistä, joita huumeisiin liittyvät rikollisjärjestöt käyttävät (esim. hawala), ja niihin keskittyviä resursseja.	**1.2**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **Europol** **Frontex**

Toimi 6. Määritetään huumausaineiden tuotannon ja salakuljetuksen kannalta suuren riskin maat ja priorisoidaan yhteistyötä niiden kanssa, jotta voidaan i) helpottaa jäsenvaltioiden pääsyä rahoitus- ja muihin tietoihin toimivaltaisten viranomaisten talousrikostutkintavalmiuksien parantamiseksi, ja ii) jäljittää ja tunnistaa huumeisiin liittyvä rikoshyöty ja varmistaa, että EU:n takavarikointia ja menetetyksi tuomitsemista koskevat määräykset pannaan täytäntöön.	**1.2**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **Europol** **Eurojust**
Toimi 7. Pohditaan, miten voidaan puuttua entistä paremmin salausmenetelmiin ja muihin uusiin teknologioihin liittyviin menetelmiin, joita huumausainemarkkinoilla toimivat rikollisjärjestöt hyödyntävät välttyäkseen paljastumasta ja piilottaakseen viestintänsä. Lisätään kanteen tai syytteen nostamiseen käytettävien tietojen reaaliaikaista jakamista jäsenvaltioissa, Europolissa ja Eurojustissa ja niiden välillä.	**1.2**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **Europol** **Eurojust** **EMCDDA**
Toimi 8. Omaisuuden tosiasiallisen takavarikoinnin jälkeen harkitaan takavarikoitujen ja menetetyksi tuomittujen rikoksentekovälineiden turvallista uudelleenkäyttöä huumausaineiden kysynnän ja tarjonnan vähentämistoimenpiteiden tukena. Euroopan komissio pohtii tätä asiaa lisää rikoksentekovälineiden ja rikoshyödyn jäädyttämisestä ja menetetyksi tuomitsemisesta Euroopan unionissa annetun direktiivin 2014/42/EU mahdollisen tarkistuksen yhteydessä.	**1.2**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot**
Toimi 9. Varmistetaan, että EU:lla on käytössä huumausaineita koskevia maailmanlaajuisia yhteistyöohjelmia ja että niitä pannaan täytäntöön kolmansien maiden ja alueiden kanssa. Lisätään yhteistä strategista ja operatiivista analysointia i) ottamalla mukaan asiaankuuluvat EU:n virastot, kuten EMCDDA ja Europol, ja ii) varmistamalla asiaankuuluvien ja operatiivisten tietojen säännöllinen ja oikea-aikainen raportointi yhteistyöohjelmien ja näiden EU:n virastojen välillä.	**1.3**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **EUH** **Europol** **EMCDDA**
Toimi 10. Parannetaan huumausaineita koskevia EU:n vuoropuheluja, joissa keskitytään tiettyihin huumekaupan reitteihin ja joissa käsitellään tuottaja-, kauttakulku- ja kuluttajamarkkinoita. Säännöllisiä vuoropuheluja pitäisi käydä Länsi-Balkanin alueen ja maiden, itäisen kumppanuuden maiden, Keski-Aasian alueen ja maiden, Venäjän,	**1.3**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **EUH**

Yhdysvaltojen, Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueiden ja maiden kanssa. Huumausaineista pitäisi käynnistää vuoropuhelut myös Kiinan, Iranin ja Kolumbian kanssa. Tarvetta vuoropuheluun muiden maiden tai alueiden kanssa tarkastellaan huumetarjonnan alkuperän ja reittien sekä kansainvälisen kehityksen mukaan.			

Strateginen painopiste 2. Lisätään huumausaineiden ja huumausaineen lähtöaineiden laittoman tukkukaupan havaitsemista EU:n rajanylityspaikoilla

Toimet	**Vastaava painopisteala**	**Aikataulu**	**Vastuu**
Toimi 11. Tuetaan toimia tärkeimmillä huumausaineiden rajanylityspaikoilla vahvistamalla ja edistämällä tullin riskianalyysin, tutkimusmenetelmien ja muiden asiaankuuluvien toimintalinjojen laatimista, tarkastuksia ja menettelyjä, joilla torjutaan huumekauppaa. Varmistetaan jäsennelty koordinointi ja yhteistyö sekä rikoksia koskevien tiedustelutietojen reaaliaikainen vaihto ja koordinoidut tutkimukset EU:ssa käyttämällä asiaankuuluvien EU:n virastojen, kuten Europolin ja Frontexin, palveluja jäsenvaltioiden tukena. Lisäksi käytössä pitäisi olla Maailman tullijärjestön suojattu viestintäsovellus, jotta suojatun tiedonvaihdon verkkosovelluksen (SIENA) kanssa voitaisiin vaihtaa tietoja järjestelmien välisenä viestintänä.	**2.1**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **Frontex** **Europol**
Toimi 12. Tuetaan jäsenvaltioita sellaisten tehokkaiden seulontatekniikoiden kehittämisessä, joilla voidaan havaita huumausaineet ja niiden lähtöaineet konteissa, rekoissa ja laivoissa keskittyen erityisesti tärkeimpiin satamiin, lentoasemiin, rautatieasemiin ja tärkeimpiin maarajojen ylityspaikkoihin.	**2.1**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **Frontex** **Europol**
Toimi 13. Parannetaan jäsenneltyä koordinointia ja yhteistyötä tullin ja Frontexin, Europolin ja EMCDDA:n välillä sekä tullitietojen vaihtoa, jotta ne ovat yhteentoimivia ja ne voidaan yhdistää lainvalvonnan ja rajavalvonnan tietoihin. Lisätään tulliasiantuntijoiden määrää Europolissa ja vahvistetaan Frontexin rajavartijoiden valmiuksia havaita	**2.1**	**2021**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **Frontex**

huumekauppa EU:n rajoilla.			**Europol** **EMCDDA**
Toimi 14. Luodaan tarvittavat yhteydet ja yhteistyösuhde asiaankuuluvien siviili-ilmailu- ja merenkulkuviranomaisten kanssa, jotta voidaan tehdä tuloksellisia ja tehokkaita tutkimuksia ja havaita huumausaineet lentoasemilla ja satamissa. Lujitetaan kansainvälistä yhteistyötä keskeisten kumppanimaiden merenkulku- ja siviili-ilmailuviranomaisten kanssa tärkeimmillä huumekauppareiteillä.	**2.1** **2.2**	**2021**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **Frontex** **EUH**
Toimi 15. Jatketaan huumausaineiden merikuljetusten analysointi- ja torjuntakeskuksen (MAOC-N) rahoittamista ja tarjotaan sille kestävä pitkäaikainen hallintomalli. Varmistetaan tietojen vaihto ja yhteistyö asiaankuuluvien EU:n virastojen kanssa.	**2.2**	**2021**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **MAOC-N** **Europol** **Frontex** **EMCDDA**
Toimi 16. Luodaan Europolin kanssa yhteinen huumausaineita koskevien tiedustelutietojen koontialusta, jossa ovat mukana jäsenvaltioiden edustajat ja jolla on suojatuin tiedonvaihtovalmiuksin varustettuja yhteyspisteitä kolmansissa maissa ja alueilla, jotka ovat huumekaupan keskuspaikkoja. Varmistetaan tiedustelutietojen reaaliaikainen vaihtaminen ja analysointi sekä tuki operaatioille, joiden kohteena ovat EU:hun vaikuttavat, huumausainekauppaa käyvät kansainväliset rikollisjärjestöt.	**2.2**	**2021**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **Europol** **Frontex** **EMCDDA**
Toimi 17. Tehdään sopimuksia Euroopan unionin ja sellaisten kolmansien maiden välillä, joissa sijaitsee huumekaupan keskuksia, jotta asiaankuuluvat EU:n virastot, kuten Europol ja Frontex, voivat vaihtaa tietoja, myös henkilötietoja ja operatiivisia tietoja.	**2.2**	**2021**	**Euroopan komissio**

Strateginen painopiste 3. Tehostetaan määrältään pienessä ja keskisuuressa huumeiden jakelussa käytettävien logististen ja digitaalisten kanavien seurantaa ja lisätään näiden kanavien kautta salakuljetettujen laittomien aineiden takavarikkoja tiiviissä yhteistyössä yksityisen sektorin kanssa

Toimet	**Vastaava painopisteala**	**Aikataulu**	**Vastuu**
Toimi 18. Seurataan näkyvän verkon ja pimeän verkon huumausaineiden kauppapaikkoja toteuttamalla Euroopan parlamentin ehdottama valmistelutoimi ympärivuorokautisesta pimeän verkon seurannasta, jotta voidaan saada kokonaisvaltaisia tuloksia[3]. Vahvistetaan EMCDDA:n ja Europolin valmiuksia tällä alalla.	**3.1**	**2021**	**Euroopan komissio** **Europol** **EMCDDA**
Toimi 19. Operatiivinen toteutettavuusanalyysi siitä, miten posti- ja kuriiripalveluissa voidaan havaita ja estää laittomien aineiden jakelua postilähetyksissä[4]. Tehdään yhteisymmärryspöytäkirja, jonka tavoitteena on edistää yhteistyötä lainvalvonnan, tullin, posti- ja kuriiripalvelujen ja sähköisten maksupalvelujen tarjoajien välillä.	**3.2**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **Europol** **EMCDDA**
Toimi 20. Edistetään jäsenvaltioiden keskuudessa epäilyttävien postilähetysten seurannan parhaiden käytäntöjen ja välineiden kehittämistä, käyttöä ja vaihtoa hyödyntämällä esimerkiksi huumekoiria ja/tai läpivalaisulaitteita. Muun muassa uusien teknologioiden ja erityisesti tekoälyn asemaa pitäisi selvittää.	**3.2**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot**
Toimi 21. Lisätään tietoisuutta siitä, että toimissa on kiinnitettävä huomiota sellaisiin huumekaupan kanaviin, joita lainvalvonta ei tällä hetkellä valvo riittävästi, laatimalla pienempiä meri- ja jokisatamia, lentokenttiä ja rautatieasemia varten valvonta- ja	**3.3**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot**

[3] Lisätietoja on budjettikohdassa 18 02 77 04 − Valmistelutoimi – EU:n koordinoitu pimeän verkon seuranta rikollisen toiminnan torjumiseksi, pilottitoimien ja valmistelutoimien talousarviota koskevien huomautusten liitteen 3 sivulla 61.

[4] Postilähetys: postipalvelun tarjoajan kuljetettavaksi annettu valmis lähetys, joka on osoitettu jollekin vastaanottajalle. Tällaiset lähetykset voivat kirjelähetysten lisäksi olla esimerkiksi kirjoja, luetteloita, sanomalehtiä ja aikakausjulkaisuja sekä postipaketteja, jotka sisältävät tavaraa, jolla joko on tai ei ole kaupallista arvoa.

tutkintamenetelmiä. Otetaan asiaankuuluvat EU:n virastot mukaan jäsenvaltioiden tueksi näissä toimissa.			**Europol** **EMCDDA**

Strateginen painopiste 4. Hajotetaan huumausaineiden tuotanto- ja jalostustilat, estetään lähtöaineiden ohjautuminen ja kauppa laittomien huumausaineiden tuotantoa varten ja lopetetaan laittomat viljelmät

Toimet	**Vastaava painopisteala**	**Aikataulu**	**Vastuu**
Toimi 22. Tehostetaan lainvalvontaviranomaisten operatiivisia toimia ja niiden yhteistyötä hallintoviranomaisten ja muiden asiaankuuluvien osapuolten kanssa laittomien huumausaineiden tuotantoon ja kauppaan liittyvien ympäristörikosten torjunnassa. Kehitetään havaitsemistekniikoita, tietojen vaihtoa ja koordinoituja tutkimuksia ottamalla asiaankuuluvat EU:n virastot mukaan jäsenvaltioiden tueksi.	**4.1**	**2021**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **Europol** **EMCDDA**
Toimi 23. Vastataan huumausaineiden lähtöaineita koskevan lainsäädännön arvioinnissa määritettyihin keskeisiin haasteisiin ja erityisesti design-lähtöaineiden aiheuttamaan haasteeseen.	**4.1**	**2021**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot**
Toimi 24. Tunnistetaan, jäljitetään ja hajotetaan laittomien huumausaineiden tuotantotilat EU:ssa muun muassa kohdentamalla toimia lähtöaineisiin ja design-lähtöaineisiin, parantamalla teknistä rikostutkintaa ja tiedustelutietoja ja hyödyntämällä niitä paremmin sekä kehittämällä ja laajentamalla havaitsemistekniikoita.	**4.1**	**2021–2025**	**Jäsenvaltiot** **Europol** **EMCDDA**
Toimi 25. Harkitaan selvityksen käynnistämistä laittoman huumausainekaupan rikostunnusmerkistöjä ja seuraamuksia koskevien vähimmäissääntöjen vahvistamisesta 25 päivänä lokakuuta 2004 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2004/757/YOS tehokkuudesta mahdollisesti vanhentuneiden kohtien muuttamista ja tiettyjen alojen	**4.1**	**2022**	**Euroopan komissio**

vahvistamista silmällä pitäen.			
Toimi 26. Jatketaan vaihtoehtoisten kehitysohjelmien ja niihin liittyvien kehityskeskeisten huumepolitiikan toimien tukemista ja tulosten seuraamista laittomien huumausaineiden lähtömaissa, muun muassa vaihtamalla parhaita käytäntöjä ja teknistä asiantuntemusta, vertaisoppimisella ja aktiivisuudella globaalilla tasolla ja kansainvälisissä järjestöissä.	**4.2**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **EUH**

B) ENNALTAEHKÄISY JA TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN

Strateginen painopiste 5. Ehkäistään huumeiden käytön aloittamista, edistetään rikosten ehkäisyä ja annetaan kansalaisille ja yhteisöille valistusta huumeiden haitallisista vaikutuksista

Toimet	**Vastaava painopisteala**	**Aikataulu**	**Vastuu**
Toimi 27. Vanhemmille, opettajille ja paikallisille päätöksentekijöille kohdistetut EU:n laajuiset kampanjat, joissa annetaan valistusta heidän mahdollisuuksistaan estää nuoria ihmisiä ja muita kohderyhmiä kokeilemasta laittomia huumausaineita, aloittamasta riskikäyttäytymistä ja menemästä mukaan huumausainemarkkinoihin liittyvään rikollisuuteen/toimintaan.	**5.1** **5.3**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **EMCDDA**
Toimi 28. Otetaan Euroopan ennaltaehkäisyn opetusohjelman (EUPC) koulutukset entistä laajempaan käyttöön ja päivitetään käsikirja tarvittaessa.	**5.1.**	**2022–2025**	**Jäsenvaltiot** **EMCDDA**
Toimi 29. Laajennetaan ennaltaehkäisymallien ja muiden ennaltaehkäisyn alan käytännöllisten ja luotettavien tietojen osaa EMCDDA:n parhaiden käytäntöjen portaalissa, ja kannustetaan omaksumaan entistä laajemmin toimiviksi osoittautuneita ehkäisyohjelmia.	**5.1**	**2022–2025**	**Jäsenvaltiot** **EMCDDA**
Toimi 30. Otetaan käyttöön varhaisvaroitusjärjestelmän kohdennetut riskitiedonannot ja tiedustelutietoilmoitukset, kun vaarallisia aineita, muun muassa uusia psykoaktiivisia	**5.1**	**2021–2025**	**EMCDDA**

aineita, tai muita kehittyviä uhkia tulee markkinoille.			**Europol**
Toimi 31. i) Edistetään ja tuetaan Euroopan unionin rikoksentorjuntaneuvoston ja muiden asiaankuuluvien hankkeiden työtä ja parhaita käytäntöjä, jotta nuorten huumerikosten uusimista voidaan vähentää; ii) kannustetaan toteuttamaan kokonaisvaltaisia strategioita sellaisten lähiöiden suhteen, joissa on paljon huumausaineita ja niihin liittyvää rikollisuutta, ja iii) tuetaan toimenpiteitä, joilla luodaan turvatumpi ympäristö yhteisöille, joihin huumausaineiden käyttö ja myynti tai huumausaineisiin liittyvä rikollisuus vaikuttaa.	**5.2**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **EUCPN**

C) HUUMAUSAINEISIIN LIITTYVIIN HAITTOIHIN PUUTTUMINEN

Strateginen painopiste 6. Edistetään hoitovaihtoehtojen tarjontaa niiden ihmisten erilaisiin terveys- ja kuntoutustarpeisiin, joille on aiheutunut haittaa aineiden käytöstä

Toimet	**Vastaava painopisteala**	**Aikataulu**	**Vastuu**
Toimi 32. Kehitetään toimivia huumehoitoja, haittoja vähentäviä toimia ja kuntoutuspalveluja, myös ihmisille, joilla esiintyy useita sairauksia, ja parannetaan niihin pääsyä, jotta voidaan vähentää i) laittomien huumausaineiden ja uusien psykoaktiivisten aineiden käyttöä; ii) huumeiden ongelmakäyttöä; iii) huumeriippuvuuden ja huumausaineiden terveys- ja sosiaaliriskien ja -haittojen yleisyyttä ja iv) tukea huumeiden ongelmakäyttäjien ja huumeriippuvaisten toipumista ja sopeutumista yhteiskuntaan.	**6.1** **6.2** **6.3**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **EMCDDA** **Euroopan lääkevirasto**
Toimi 33. i) Tuetaan innovointia hoidon toteuttamisessa; ii) parannetaan ja edistetään terveydenhuollon sähköisten ja mobiilivaihtoehtojen ja uusien lääkehoitojen käyttöä, jotta voidaan lisätä huumehoidon saatavuutta kaikille kohderyhmille; iii) arvioidaan tällaisten ratkaisujen vaikuttavuutta ja toimivimmiksi osoittautuneiden toimenpiteiden mahdollista laajennettavuutta.	**6.1** **6.2**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **EMCDDA** **Euroopan lääkevirasto**

Toimi 34. Tunnistetaan sukupuolierot huumeriippuvuuden suhteen. Tunnistetaan huumeita käyttävien naisten hoidon ja muiden palvelujen käytön esteet ja vähennetään niitä sekä edistetään hoitovaihtoehtoja, joissa sukupuoli otetaan huomioon. Varmistetaan, että kyseisissä palveluissa otetaan huomioon naisten tarpeet, esim. lastenhoidon tuki. Käynnistetään etsiviä toimenpiteitä, jotta voidaan tavoittaa huumeita käyttävät naiset ja saada heidät tietoisiksi saatavilla olevista naisiin keskittyvistä hoidoista.	**6.2**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **EMCDDA**
Toimi 35. Laajennetaan näyttöpohjaa hoidon toteuttamisessa, muun muassa parantamalla ymmärrystä piristeiden ja kannabiksen ongelmakäytön laajuudesta ja suuntauksista. Parannetaan myös ymmärrystä sekä hoitotarpeista että tehokkaista toimenpiteistä käsiteltäessä piristeisiin tai kannabikseen liittyviä ongelmia.	**6.1** **6.2** **6.3**	**2021–2025**	**Jäsenvaltiot** **EMCDDA** **Euroopan lääkevirasto**
Toimi 36. Hyödynnetään monialaista hoitohenkilöstöä (sekä erikoistuneissa palveluissa että huumekysymyksiä käsittelevässä yleisterveydenhuollossa tai sosiaalipalveluissa), jonka taidot ovat ajan tasalla ja vastaavat kohdeväestön muuttuvia tarpeita ja tuloksellista hoitoa koskevan ymmärryksen kehitystä. i) Kannustetaan jakamaan parhaita käytäntöjä sekä perus- että erikoisosaamisen osalta; ii) tuetaan koulutuksen laatustandardien laatimista; Iii) kannustetaan kumppanuuksia koulutuksen tarjoajien välillä; ja iv) laaditaan opetusohjelmia, jotka kattavat sekä ydinosaamisen että edistyneen osaamisen.	**6.1** **6.2** **6.3**	**2021–2025**	**Jäsenvaltiot** **EMCDDA**
Toimi 37. Jatketaan neuvoston vuonna 2015 hyväksymien EU:n vähimmäislaatuvaatimusten[5] täytäntöönpanoa ja kansallisia huumepolitiikkoja ja -ohjelmia koskevien näyttöön perustuvien ohjeiden täytäntöönpanoa ja edelleen kehittämistä.	**6.1** **6.2** **6.3**	**2021**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **EMCDDA**

[5] Neuvoston päätelmät EU:n huumeidenvastaisen toimintasuunnitelman 2013–2016 täytäntöönpanosta huumausaineiden kysynnän vähentämistä Euroopan unionissa koskevien vähimmäislaatuvaatimusten osalta 11985/15.

Strateginen painopiste 7. Tehostetaan riskien ja haittojen vähentämistoimenpiteitä huumeidenkäyttäjien ja suuren yleisön terveyden suojelemiseksi

Toimet	Vastaava painopisteala	Aikataulu	Vastuu
Toimi 38. Kehitetään ja laajennetaan tuloksellisia haittojen vähentämistoimenpiteitä ja parannetaan niiden saatavuutta. Laajennetaan edelleen tämän alan parhaiden käytäntöjen vaihtoa jäsenvaltioiden kesken sekä kolmansien maiden, alueiden ja kansainvälisten järjestöjen kaltaisten kumppanien kanssa.	**7.1** **7.3**	**2021**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **EMCDDA**
Toimi 39. Parannetaan ja lisätään valmiuksia havaita ja arvioida epidemioiden puhkeamisia sekä merkittäviä käyttäytymismuutoksia huumeiden ja uusien psykoaktiivisten aineiden käytössä ja reagoida niihin jäsenvaltioiden ja EU:n tasolla, muun muassa tekemällä yhteistyötä Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskuksen (ECDC) kanssa ja EU:n varhaisvaroitusjärjestelmän avulla.	**7.1**	**2021**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **EMCDDA** **ECDC**
Toimi 40. Edistetään ja tuetaan huumausaineiden havaitsemisvälineitä koskevaa tutkimusta ja innovointia, jotta ajaminen huumausaineiden vaikutuksen alaisena voidaan estää.	**7.4**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **EMCDDA**
Toimi 41. Määritetään mahdolliset politiikkavaihtoehdot, jotka koskevat huumausaineiden vaikutuksen alaisena ajamista, muun muassa arvioimalla, sisällytetäänkö huumausaineita koskevat näkökohdat kuljettajien veren sallittua alkoholipitoisuutta koskevaan EU:n suositukseen.	**7.4**	**2022**	**Euroopan komissio**
Toimi 42. Lisätään huumerikoksissa pakkokeinoseuraamuksille vaihtoehtoisia toimenpiteitä ja niiden tehokasta täytäntöönpanoa, seurantaa ja arviointia, kuten (ehdonalaisrangaistuksen edellyttämä) hoito, vieroitus ja kuntoutus sekä sosiaalinen kuntoutus. Toteutetaan jatkotoimia pakkokeinoseuraamusten vaihtoehdoista huumerikosten ja huumausaineisiin liittyvän rikollisuuden osalta vuonna 2016 tehdyn tutkimuksen pohjalta, esimerkiksi komission aiheesta mahdollisesti antamalla suosituksella. Sisällytetään tämä ulottuvuus kumppanimaiden kanssa käytävään	**7.5**	**2021–2025**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **EMCDDA**

poliittiseen vuoropuheluun ja yhteistyöhön.			
Toimi 43. Otetaan käyttöön ja edistetään toimenpiteitä, joilla vähennetään kuolemaan johtavia ja muita yliannostuksia. Lisätään muun muassa opioidien vastavaikuttajalääkkeiden (naloksonin) sekä muiden haittoja vähentävien keinojen ja politiikkatoimien saatavuutta ja käyttöä, myös yhteisötasolla, ja tuetaan toimivien toimintamallien arviointia ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa tällä alalla.	**7.2** **7.6**	**2021**	**Jäsenvaltiot** **EMCDDA**
Toimi 44. Vahvistetaan toimenpiteitä rikosteknisten ja toksikologisten tietojen jakamiseksi: i) parannetaan analysointimenetelmiä ja testejä sekä edistetään uusia tekniikoita; ii) vaihdetaan parhaita käytäntöjä ja kehitetään yhteistä koulutusta; iii) lisätään yhteistyötä komission yhteisen tutkimuskeskuksen ja EMCDDA:n kanssa ja olemassa olevissa verkostoissa, kuten rikosteknisten tutkimuslaitosten eurooppalaisen verkoston huumausainetyöryhmässä ja tullilaboratorioiden eurooppalaisessa verkostossa. Laaditaan eurooppalaiset rikosteknisen toksikologian ohjeet huumausaineisiin liittyvien kuolemantapausten tutkimuksia varten ja suositellaan niiden noudattamista.	**7.6**	**2021**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **EMCDDA**

Strateginen painopiste 8. Laaditaan huumeidenkäyttöä vankilassa koskeva tasapainoinen ja kokonaisvaltainen toimintamalli (jolla vähennetään kysyntää ja rajoitetaan tarjontaa)

Toimet	**Vastaava painopisteala**	**Aikataulu**	**Vastuu**
Toimi 45. Annetaan jäsenvaltioille ohjeita huumeidenkäyttöä vankiloissa koskevan tasapainoisen ja kokonaisvaltaisen toimintamallin laatimisen helpottamiseksi.	**8.1** **8.2**	**2024**	**Euroopan komissio** **EMCDDA**
Toimi 46. Annetaan vankilahenkilöstölle koulutusta, jotta vankiloihin saapuvat huumausaineet voidaan havaita aiempaa paremmin, annetaan valistusta ongelmasta ja pannaan täytäntöön näyttöön perustuvia terveyteen liittyviä ja huumausaineita koskevia toimenpiteitä vankilaympäristössä.	**8.2**	**2023**	**Jäsenvaltiot** **CEPOL** **EMCDDA**

			Eurojust

EU:n huumeidenvastaisen ohjelman hallinnointi, täytäntöönpano ja seuranta

Toimet	**Aikataulu**	**Vastuu**
Toimi 47. Parannetaan EU:n huumausainetilanteeseen ja huumausainemarkkinoihin liittyvää seurantaa, tietojen keräämistä, tutkimusanalyysia ja raportointia sekä laaditaan niistä kokonaisvaltaisia analyyseja, mukaan lukien kannabista koskevaan kansainväliseen politiikan kehitykseen liittyvät, sekä laillisuutta että laittomuutta koskevat uudet haasteet i) Vahvistetaan EMCDDA:ta ja sen analyysivalmiuksia, myös uusien ja innovatiivisten teknologioiden ja menetelmien osalta. ii) Edistetään politiikkojen ja toimien näyttöön perustuvia arviointeja kansallisesti, EU:n tasolla ja kansainvälisesti. iii) Annetaan riittävää tukea EMCDDA:n Reitox-huumausainetietoverkostolle kansainterveyden ja turvallisuuden aloilla, myös varhaisvaroitusjärjestelmän osalta.	**Meneillään**	**Euroopan komissio** **EMCDDA** **Europol**
Toimi 48. Tehostetaan toimia ja parannetaan valmiuksia mahdollisten uusien haasteiden varalta kartoittamalla covid-19-pandemiasta saadut kokemukset ja seuraamalla sen lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin vaikutusta palvelujen tarjontaan, huumausainemarkkinoihin, huumeidenkäyttötapoihin ja huumeisiin liittyviin haittoihin.	**2021**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **EMCDDA**
Toimi 49. Edistetään ja vahvistetaan vuoropuhelua kansalaisyhteiskunnan kanssa sekä sen osallistumista huumepolitiikan täytäntöönpanoon, arviointiin ja sen kehittämistä koskevien kannanottojen esittämiseen jäsenvaltioiden, EU:n ja kansainvälisellä tasoilla.	**Meneillään**	**Euroopan komissio** **Jäsenvaltiot** **Huumausaineita käsittelevä kansalaisyhteiskunnan foorumi**

Toimi 50. Osallistutaan huumepolitiikkaa koskevan kansainvälisen agendan laatimiseen EU:n huumeidenvastaisen ohjelman toimintamallin ja tavoitteiden mukaisesti, muun muassa nopeuttamalla yhteisten monenvälisten sitoumusten, kuten YK:n yleiskokouksen maailman huumeongelmaa käsitelleen vuoden 2016 erityisistunnon loppuasiakirjan, täytäntöönpanoa huumausainetoimikunnan ministerikokouksen antaman julistuksen väliarvioinnin yhteydessä vuonna 2024.	**Meneillään**	**Euroopan komissio** **EUH**
Toimi 51. Varmistetaan, että ihmisoikeuksien suojelu ja edistäminen kaikilta osin sisällytetään EU:n suhteisiin kolmansien maiden, alueiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa, sekä niille annettavaan ulkoiseen tukeen. Erityisesti todetaan, että EU vastustaa vahvasti ja yksiselitteisesti kuolemanrangaistusta kaikissa olosuhteissa, myös huumausaineisiin liittyvissä rikoksissa.	**Meneillään**	**Euroopan komissio** **EUH**
Toimi 52. Tarkistetaan EMCDDA:n toimeksiantoa vuonna 2019 tehdyn arvioinnin[6] perusteella.	**2021**	**Euroopan komissio**
Toimi 53. Käynnistetään EU:n huumeidenvastaisen toimintaohjelman ja toimintasuunnitelman arviointi.	**2024**	**Euroopan komissio**

[6] Lisätietoa on sivustolla Huumausaineet ja niiden väärinkäyttö – Euroopan seurantakeskuksen toimeksiannon laajentaminen: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12432-Revision-of-the-mandate-of-the-European-Monitoring-Centre-for-Drugs-and-Drug-Addiction

Liite 2

Tulosindikaattorit

Tulosindikaattori 1. Huumausaineisiin liittyvät järjestäytynyt rikollisuus ja jengiväkivalta (Europol, EMCDDA, huumausaineisiin liittyviä murhia koskevat tiedot/indikaattori ja selvitykset jengeihin liittyvästä väkivallasta ja uhkailusta sekä järjestäytyneen rikollisuuden osallisuudesta).

Tulosindikaattori 2. Kehittyvät uhat ajankohtaisista ja ennakoivista lähteistä (kun niitä on saatavilla) saatujen tietojen perusteella, muun muassa yhteisössä/kaupungeissa käytettyjen huumausaineiden määrät jätevesianalyysiin tällä hetkellä osallistuvien kaupunkien tietojen perusteella. (EMCDDA:n Euroopan tason yhdistelmäindikaattori, joka perustuu EMCDDA:n raportointiin ja barometriin; SCORE-ryhmä ja EMCDDA; ensiapupoliklinikoiden tiedot ja kohdennetut tutkimukset.

Tulosindikaattori 3. Suuntaukset varojen takaisin hankinnassa, ja huumausaineisiin liittyvien rikosten perusteella toteutettujen talousrikostutkimusten määrä. (Europol, EMCDDA ja kohdennetut lähteet)

Tulosindikaattori 4. Suuntaukset laittomien huumausaineiden, uusien psykoaktiivisten aineiden ja lähtöainekemikaalien takavarikkojen lukumäärässä ja niissä takavarikoitujen aineiden määrissä − indikaattorissa olisi erotettava selkeästi toisistaan pienet ja suuret takavarikot (EMCDDA:n ja Europolin ainekohtaiset huumetakavarikkotiedot: kannabis, myös marihuana, heroiini, kokaiini, crack-kokaiini, amfetamiini, metamfetamiini, MDMA ja uudet psykoaktiiviset aineet; Euroopan komissio, EMCDDA ja Europol lähtöaineista).

Tulosindikaattori 5. Uusia psykoaktiivisia aineita koskeva varhaisvaroitusjärjestelmä (EMCDDA/Europol) ja uusia psykoaktiivisia aineita koskeva riskinarviointi (EMCDDA)

Tulosindikaattori 6. Kansalaisten turvallisuudentunne prosenttiosuuksina huumausaineisiin liittyvän rikollisuuden ja väkivallan suhteen sekä huumausaineiden suhteen, ja kansalaisten näkemys laittomien huumausaineiden ja uusien psykoaktiivisten aineiden tarjonnasta ja saatavuudesta Euroopassa, myös verkon välityksellä (iän ja sukupuolen mukaan). (Kaksi eurobarometritutkimusta vuosien 2021 ja 2025 alussa)

Tulosindikaattori 7. Niiden henkilöiden prosentuaalinen osuus väestöstä, jotka käyttävät tällä hetkellä (viimeisen kuukauden aikana), ovat käyttäneet viime aikoina (viimeisen vuoden aikana) tai ovat joskus käyttäneet (koko elinaikana) huumeita, huumeen ja iän mukaan jaoteltuna (EMCDDA General Population Survey)

Tulosindikaattori 8. Suuntaukset laittomien huumausaineiden ensikäyttäjien iässä koulujen kyselytutkimuksen perusteella ja ottaen huomioon tutkimukset European School Survey Project on Alcohol and Drugs (ESPAD), Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) tai muut asiaankuuluvat tutkimukset ja soveltuvin osin General Population Drug Use Survey (EMCDDA Key Epidemiological Indicator).

Tulosindikaattori 9. Suuntaukset huumausaineisiin liittyvässä sairastuvuudessa ja kuolleisuudessa. EMCDDA:n kootut raportit ja barometri huumeidenkäytön terveysvaikutuksista. Kattaa analyysin sekä vakiintuneista että uusista lähteistä saaduista

tiedoista, jotka koskevat suuntauksia huumausaineisiin liittyvissä kuolemantapauksissa, tartuntataudeissa ja terveysongelmiin liittyvässä käyttäytymisessä, kuten huumeiden suonensisäisessä käytössä ja muussa riskialttiissa huumeidenkäytössä tai siihen liittyvässä käytöksessä. (EMCDDA)

Tulosindikaattori 10. Hoidon ja haittoja vähentävien palvelujen saatavuutta koskevat toimenpiteet. Opioidien korvaushoidon saatavuus ja kattavuus, neulojen ja ruiskujen vaihto-ohjelmien tarjonta ja hepatiitti C -testauksen kattavuus sekä huumeita suonensisäisesti käyttävien hoito. (EMCDDA)

Tulosindikaattori 11. Jäsenvaltiot, joilla on kokonaisvaltainen ja tasapainoinen huumausaineita vankilassa koskeva toimintamalli − perustuu niiden jäsenvaltioiden määrään, joilla on tasapainoinen huumausaineita vankilassa koskeva strategia. (Jäsenvaltiot raportoivat)

Tulosindikaattori 12. Sovellettavien Agenda 2030 -toimintaohjelman kestävän kehityksen tavoitteiden edistäminen. (Eurostatin vuotuinen seurantaraportti kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisen edistymisestä EU:ssa)